

ВОДИЧ ЗА ОБАВЉАЊЕ ТРГОВИНЕ НА МАЛО У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Република Србија
**Министарство трговине, туризма и
телекомуникација**

Увод

Трговина, а посебно малопродаја има пресудну улогу у креирању модерних тржишних привреда. Развој и модернизација малопродајног сектора привреде подстиче хоризонталну и вертикалну конкуренцију и из тог разлога је веома важно оснажити тржишне позиције, пре свега малих трговаца у смислу савременог начина пословања.

У циљу што једноставнијег пословања и побољшања услова за даљи развој трговине Министарство трговине, туризма и телекомуникација је 2019. године поједноставило постојећу законску регулативу за делатност трговине. Основна намера нам је била да даље унапредимо пословни амбијент и створимо услове за интензивнији развој трговине, развој и унапређење пословања самих трговаца, али и конкуренције међу њима, што на крају, сасвим сигурно, треба да доведе и до боље позиције самих потрошача.

Водич који даје основне смернице за обављање делатности трговине на мало треба да омогући новим трговцима да што лакше започну пословање, а постојећим да се што лакше прилагоде новонасталим променама.

Општи услови за обављање трговине на мало

За обављање делатности трговине на мало неопходно је испунити услове који се односе на:

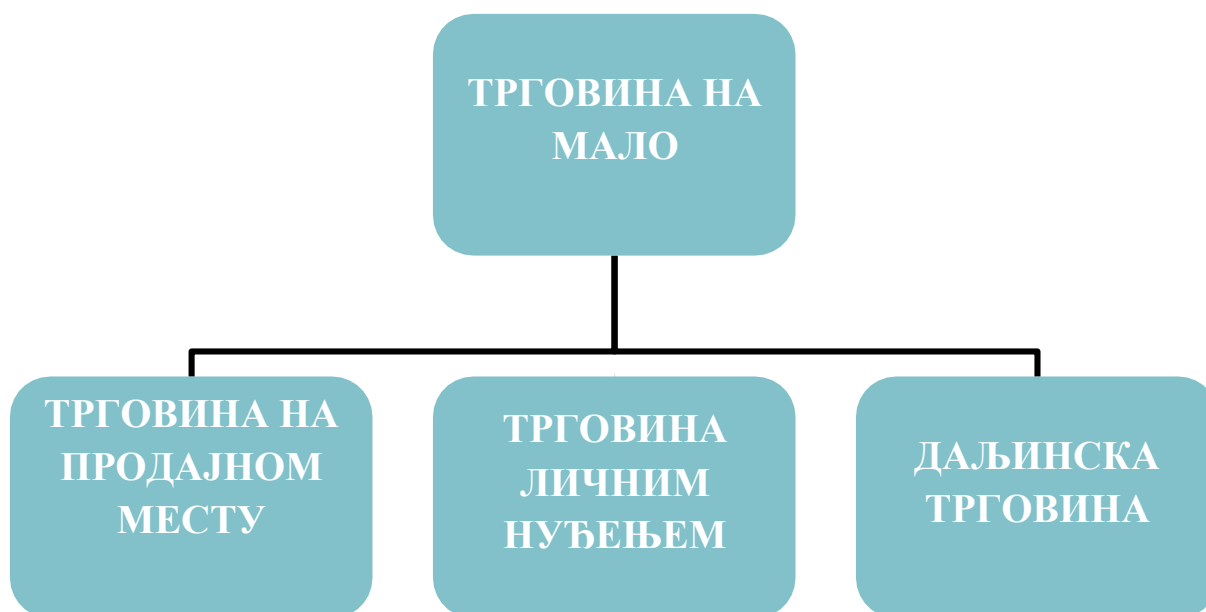
- лице које може обављати трговину на мало
- минималне техничке услове и
- робу која се нуди на продају

Сва лица која обављају трговину морају бити регистрована у складу са посебним прописима!

Ко може да обавља трговину на мало?

- правна лица и предузетници
- пољопривредници
- лица која врше продају уловљене дивљачи, рибе, гљива, дивље флоре и фауне, и осталих шумских плодова и
- физичка лица која у виду занимања обављају делатност слободне професије

Трговина на мало се може обављати на један од три начина:

Трговина на продајном месту може се обављати:

- у продајном објекту
- у преносивим продајним објектима
- са покретних средстава и опреме

Информације које морају бити истакнуте на продајном месту:

Правно лице

1. пословно име
2. матични број
3. адресу седишта
4. радно време

**За трговину на мало у
продајном објекту мора се
навести и адреса објекта.**

Физичко лице:

1. име и презиме
2. адресу
3. број из одговарајућег регистра
4. радно време

Трговина у продајном објекту се може обављати у различитим форматима који су дефинисани Правилником о класификацији трговинских формата.

Не постоји обавеза истицања трговинског формата, међутим уколико трговац жели да истакне о ком формату се ради мора испунити услове прописане Правилником за ту врсту формата.

Трговина личним нуђењем

Трговина личним нуђењем је трговина која се обавља ван продајног места, уз истовремено присуство трговца и потрошача без претходног захтева потрошача да му се учини понуда. Трговина личним нуђењем је трговина на адреси пребивалишта или боравишта, као и на радном месту потрошача и трговина на промотивно-продајним скуповима.

Трговина личним нуђењем може се обављати:

- лично
- преко запослених и радно ангажованих лица
- преко пуномоћника

Трговац, као и његов пуномоћник дужни су да поседују писану изјаву потписану од стране трговца о обављању трговине личним нуђењем.

Изјава о обављању трговине личним нуђењем прописана је Правилником о садржини и облику изјаве о обављању трговине личним нуђењем.

ИЗЈАВА О ОБАВЉАЊУ ТРГОВИНЕ ЛИЧНИМ НУЂЕЊЕМ

БРОЈ ИЗЈАВЕ:	
ПОДАЦИ О ТРГОВЦУ	
НАЗИВ ТРГОВЦА:	
АДРЕСА ТРГОВЦА:	
БРОЈ ТЕЛЕФОНА:	
БРОЈ ФАКСА ИЛИ Е-МАИЛ:	
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ЛИЦА КОЈЕ ОБАВЉА ТРГОВИНУ ЛИЧНИМ НУЂЕЊЕМ:	
ЈМБГ:	
ПОДАЦИ О РОБИ/УСЛУГАМА И УСЛОВИМА ТРГОВИНЕ ЛИЧНИМ НУЂЕЊЕМ	
НАЗИВ РОБЕ: (или оверени ценовник у прилогу)	
ОПИС РОБЕ: (или оверени ценовник у прилогу)	
ПРОДАЈНА ЦЕНА: (или оверени ценовник у прилогу)	
ОСТАЛИ УСЛОВИ ПРОДАЈЕ (акција, попуст, распродаја, промоција и сл.):	
НАЧИН ИСПОРУКЕ:	
НАЧИН ПЛАЋАЊА:	
ПЕРИОД ВАЖЕЊА ИЗЈАВЕ:	
ВРЕМЕ У КОМЕ СЕ ОБАВЉА ТРГОВИНА ЛИЧНИМ НУЂЕЊЕМ:	
ПОДРУЧЈЕ НА КОМЕ КОМЕ СЕ ОБАВЉА ТРГОВИНА ЛИЧНИМ НУЂЕЊЕМ:	
Потпис овлашћеног лица: у _____, дана: _____	
М.П.	

Даљинска трговина

Даљинска трговина је истицање понуде и закључење уговора за продају робе/услуга употребом једног или више средстава комуникације на даљину.

Даљинска трговина се обавља као:

- електронска трговина
 - продаја преко електронске продавнице
 - продаја преко електронске платформе
 - dropshipping - продаја робе преко електронске продавнице или преко електронске платформе, при чему се роба испоручује потрошачу директно од произвођача/велетрговца
- остала даљинска трговина: каталожка продаја, ТВ продаја, трговина посредством поште, штампаних пошиљки, рекламних материјала са наруџбеницом, телефона, текстуалних или мултимедијалних порука у мобилној телефонији и говорних аутомата.

Информације које морају бити доступне потрошачима пре куповине:

1. Назив трговца
2. Седиште трговца
3. Информације на основу којих се лако може ступити у контакт са трговцем (телефон, мејл адреса)
4. Број из регистра
5. Порески идентификациони број

Минимални технички услови за обављање трговине на мало

За обављање трговине на продајном месту морају бити испуњени минимално-технички услови у погледу простора, опреме и уређаја.

Приликом регистрације, не доставља се потврда надлежних инспекцијских служби о испуњености услова у погледу простора у коме се делатност обавља, осим код производње, промета, дистрибуције, прераде и ускладиштења материја опасних и штетних по здравље људи и животне средине, као и делатности за које други материјални закони изричито прописују посебне услове, а дате сагласности имају претходни карактер у односу на регистрацију. Испуњеност наведених услова проверава надлежни орган у поступку редовног инспекцијског надзора.

Услови за робу која се нуди на продају

Роба којом се тргује мора да испуњава услове здравствене и опште безбедности, техничке захтеве, услове паковања (амбалаже), обележавања, заштите животне средине, односно друге услове.

Роба у трговини на мало мора да има декларацију. Декларација садржи податке о:

- називу и врсти робе, типу и моделу у складу са природом робе
- количини израженој у јединици мере или комаду у складу са својствима робе
- пословном имену произвођача, а за робу из увоза пословном имену увозника и земљи производње

Декларација се мора налазити на роби, односно на њеном паковању или непосредно поред робе на месту продаје (на пример, ринфузна роба), у складу са нарочитим својствима робе, истакнута уочљиво, односно у каталогу или другом материјалу са понудом те робе који је бесплатно доступан потрошачима на продајном месту, пре куповине. Подаци морају бити наведени на јасан, лако уочљив и читљив начин, на српском језику, на ћириличном или латиничном писму.

Роба у трговини на мало мора бити означена машински читљивом ознаком (GTIN идентификацијом, QR кодом и др.).

Истицање цене

У трговини на мало мора бити истакнута продајна цена, односно укупна цена по јединици робе укључујући порезе и дажбине.

Продајна цена мора бити истакнута на јасан, несумљив, лако уочљив и читљив начин и то на роби, амбалажи, непосредно поред робе или у случају даљинске трговине непосредно поред приказа или описа робе.

За претходно упаковану робу трговац је дужан да поред продајне истакне и јединичну цену, односно цену по јединици мере у складу са Правилником о начину и условима истицања јединичне цене за поједине врсте производа.

Јединична цена се истиче за:

- 1) храну и храну за животиње
- 2) алкохолна и безалкохолна пића и сокове
- 3) воду
- 4) детерценте
- 5) боје и лакове, изузев сликарских боја
- 6) уље, мазива и друге течности за моторе и моторна возила
- 7) дестиловану воду
- 8) производе за прање, чишћење и негу лица и тела
- 9) производе за прање и негу косе
- 10) производе за прање, чишћење и негу зуба и усне шупљине

Истицање јединичне цене није потребно за:

- 1) производе који се продају као поклон пакети или комплети
- 2) воће и поврће које се продаје комадно или у свежњу

Цена се истиче у динарима.

У инострану валути цена се може истаћи у следећим случајевима:

- Са назнаком обрачунског курса, у трговини услугама у туризму које су у непосредној вези са иностранством, возилима односно у другим случајевима
- Ако се плаћање робе/услуге у Републици Србији може извршити у девизама
- Ако електронска трговина није усмерена на потрошаче у Републици Србији

У циљу повећања продаје, роба се може продавати са посебним продајним подстицајима. Постоје три облика продаје са сниженом ценом:

Распродаја: продаја робе по нижој цени у случају:

- престанка пословања трговца,
- престанка пословања у одређеним објектима или
- престанка продаје одређене робе.

Сезонско снижење: продаја робе по сниженој цени након завршетка сезоне и највише два пута годишње.

Сезонско снижење може трајати највише 60 дана по сезонском снижењу.

Сезонско снижење може почети у раздобљу између 25. децембра и 10. јануара и 1. и 15. јула

Акцијска продаја: продаја робе/услуга по нижој цени и може трајати најдуже 31 дан.

Приликом акцијске продаје мора се истаћи претходна и снижена цена осим ако акција не траје краће од три дана.

Посебна правила за оглашавање продаје робе са посебним подстицајима:

- Забрањено је оглашавање продајних подстицаја за робу које има у тако малој количини да је очигледно да се тиме намерава привлачење купаца ради навођења на куповину друге робе, осим ако није јасно расположива количина назначена на дан почетка продајног подстицаја
- Уколико се оглашава проценат снижења, највећи проценат може да се наведе ако се односи на најмање једну петину робе у асортиману трговца на сваком продајном месту на који се продајни подстицај односи
- Трговци који обављају даљинску трговину или трговину личним нуђењем могу навести највећи проценат снижења уколико се односи на најмање једну петину робе у асортиману
- Забрањено је оглашавање продајних подстицаја којим се оглашава наводна распродаја или привидно снижење цене робе или услуга, обим снижења или сл., ако је ранија цена неистинито приказана или је роба/услуга била понуђена по ранијој цени у занемарљиво кратком периоду
- Ако се оглашавање робе или услуга врши по ценама повлашћеним за одређене категорије лица, за одређено подручје, продајно место и одређени период времена, мора се тачно означити категорија лица, подручје, продајно место и период за који цена важи
- Ако се у огласној поруци пореде цене или услуга различитог квалитета, односно цене робе са недостатком и без њега, мора се навести да је нижа цена условљена нижим квалитетом, односно недостатком

Издавање рачуна

Након извршене продаје трговац је у обавези да изда рачун. Форма рачуна није прописана, већ само подаци које рачун мора да садржи:

- 1) назив или пословно име, адресу и податке који су значајни за утврђивање идентитета трговца
- 2) податке о продатој роби или пруженој услузи
- 3) продајну цену
- 4) датум издавања рачуна

- **За трговину личним нуђењем** евиденција се води на нивоу целокупне трговине тог трговца на тржишту Републике Србије. Евиденција мора бити доступна на месту које се пријави министарству надлежном за послове трговине. Пријава се врши на посебном обрасцу на мејл адресу: ker@mtt.gov.rs. Образац садржи податке о: пословном имену и адреси трговца, адреси на којој се води књига евиденције, датум почетка обављања трговине ван продајног објекта, име и презиме, број телефона и адреси електронске поште контакт особе
- **За даљинску трговину** евиденција се води на нивоу целокупне даљинске трговине тог трговца на тржишту Републике Србије или посебно за поједине организационе целине у складу са претходно донетом одлуком трговца. Евиденција мора бити доступна на месту које се пријави министарству надлежном за послове трговине. Пријава се врши на посебном обрасцу на мејл адресу: ker@mtt.gov.rs

Образац за пријаву места на којем се води Књига евиденције промета

Пословно име и адреса трговца	
Адреса на којој се води Књига евиденције промета	
Датум почетка обављања трговине ван продајног објекта	
Име и презиме, број телефона и адреса електронске поште контакт особе	

Место и датум: _____

Потпис одговорног лица

Достављање података о трговини и трговинској мрежи

Трговац је дужан да достави Министарству податке о трговини и трговинској мрежи једном годишње, најкасније до 31. марта са стањем на дан 31. децембар претходне године.

Посебан образац ће бити усаглашен до краја године и ова одредба ће се примењивати од 1. јануара 2022. године.